

DGA307 หลักสูตรการบริหารจัดการ
บริการเทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร

กฤษฎาภ อัครวิณฑวงศ์
นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมทรัพยากรธรณี

DGA307

หลักสูตรการบริหารจัดการบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร (IT Service Management: MIS001)

หลักสูตร IT Service Management สำหรับภาครัฐ เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถบริหารจัดการบริการด้านไอทีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมด้านธุรกิจเพื่อสนับสนุนภารกิจขององค์กรภาครัฐให้ทันสมัยและตอบโจทย์ประชาชนมากขึ้น

1. ด้านความสามารถ
2. ด้านความรู้
3. ด้านประสบการณ์

หลักสูตรการบริหารจัดการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายในองค์กร

หลักการบริหาร มาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีในการ
ให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับศักยภาพขององค์กร

การวิเคราะห์ และออกแบบกระบวนการให้บริการด้วย
ระบบดิจิทัลเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานบริการภาครัฐ

การจัดการแก้ไขปัญหา การควบคุมกำกับคุณภาพการ
ให้บริการ

การปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบายและมาตรฐานการจัดการ
ด้านดิจิทัล

ด้านความสามารถ

ด้านความรู้

ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงทิศทางนโยบาย ยุทธศาสตร์ของประเทศกับหน่วยงาน และแผนการดำเนินงาน
ขององค์กรเพื่อการเป็นรัฐบาลดิจิทัล

ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation)
ความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมองค์กรและการกำกับดูแล (Enterprise Architecture)

ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจ
ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงดิจิทัล (Digital Risk Management)

ด้านประสบการณ์

นำความรู้จากการอบรมออกแบบการบริหารจัดการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ
ภายในองค์กรโดยการนำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน หรือกลยุทธ์ขององค์กรไปปฏิบัติ
ให้เกิดผลสำเร็จ (Implementation)

Present: การออกแบบกระบวนการให้บริการด้วยระบบดิจิทัลเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานบริการภาครัฐ
ตลอดจนสามารถจัดการแก้ไขปัญหา การควบคุมกำกับคุณภาพการให้บริการให้เป็นไปตามกฎหมาย
นโยบาย และมาตรฐานการจัดการด้านดิจิทัล

หัวข้อการฝึกอบรม

1. ภาพรวมการบริหารจัดการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร
2. การยกระดับองค์กรมาตรฐาน และนวัตกรรมดิจิทัล
3. กระบวนการประเมินคุณภาพและปรับปรุงการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร
4. การวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการการให้บริการด้วยระบบดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพงานบริการภาครัฐ
5. การออกแบบและการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัล
6. การจัดการแก้ไขปัญหา การควบคุมกำกับ การบริหารจัดการ อุบัติการณ์
7. การควบคุมกำกับ และการบริหารจัดการความเสี่ยง
8. กฎหมายดิจิทัล

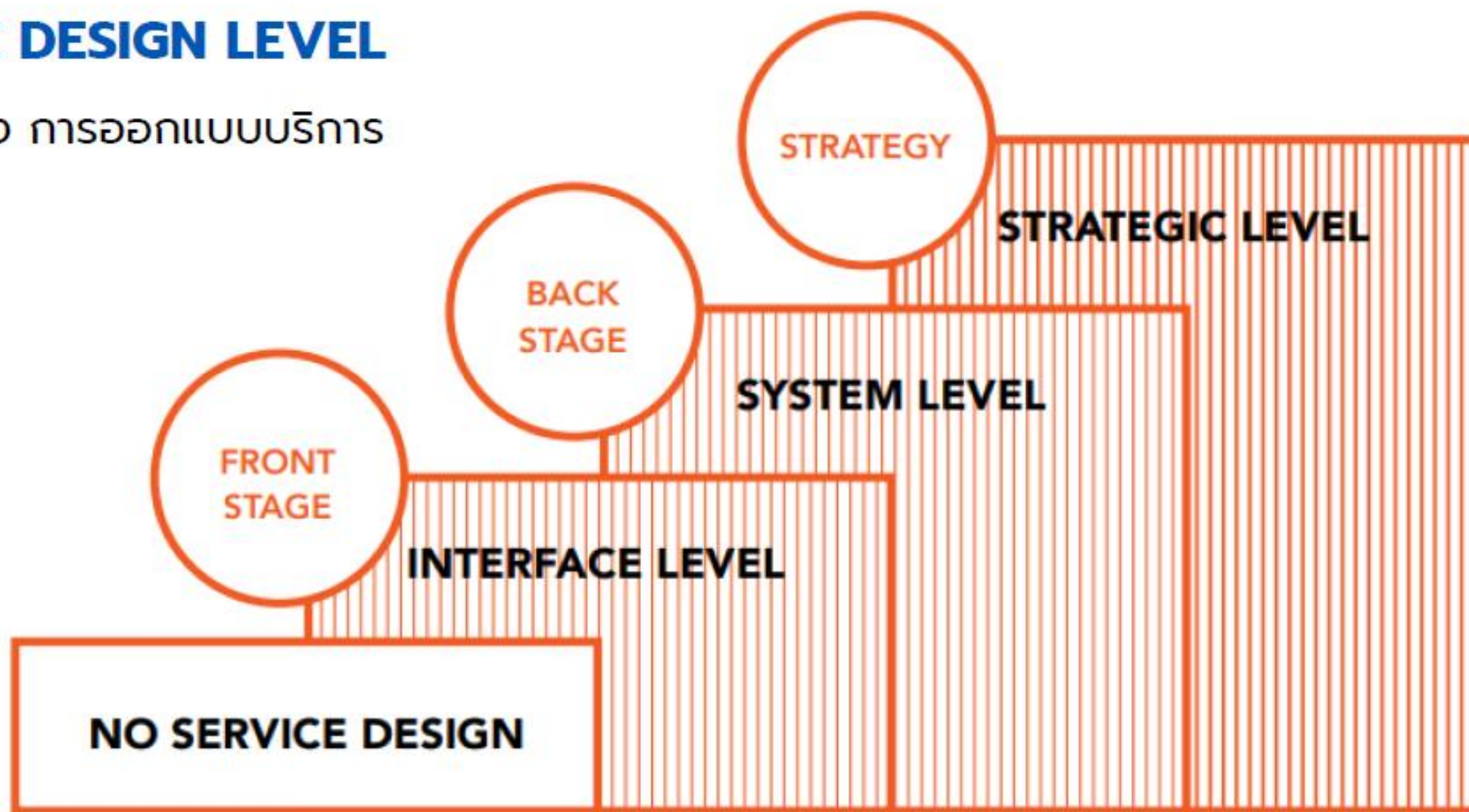
เครื่องมือวัดผล สำหรับแผนการพัฒนาและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต

ทำไม IT Asset Management สำคัญ?

- ✓ ลดต้นทุน → ป้องกันการซื้อลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ซ้ำซ้อน
- ✓ ปรับปรุงความปลอดภัย → ตรวจสอบการใช้อุปกรณ์และซอฟต์แวร์ที่อาจมีช่องโหว่
- ✓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้งาน → บริหารจัดการสินทรัพย์ IT ให้ถูกต้องและเป็นระเบียบ
- ✓ สนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance) → ตรวจสอบลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์และข้อกำหนด
- ✓ ลดความเสี่ยงจากอุปกรณ์หมดอายุ → แจ้งเตือนอุปกรณ์ที่ต้องเปลี่ยนหรืออัปเดต

SERVICE DESIGN LEVEL

ระดับชั้นของ การออกแบบบริการ

SERVICE DESIGN LEVEL

ระดับชั้นของ การออกแบบบริการ

01 NO SERVICE DESIGN : ไม่คำนึงถึงการออกแบบบริการเลย

02 INTERFACE LEVEL : นำการออกแบบบริการไปใช้ในจุดที่องค์กร
มีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าโดยตรง

03 SYSTEM LEVEL : ประยุกต์การออกแบบบริการเข้าสู่งานระบบของ
องค์กร เพื่อให้ทั้งองค์กรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

04 STRATEGIC LEVEL : ใช้การออกแบบบริการเพื่อช่วยสร้างกลยุทธ์ขององค์กร
กำหนดทิศทาง การเติบโต และการพัฒนาในภาพรวม

SERVICE DESIGN PROCESS

กระบวนการออกแบบบริการ

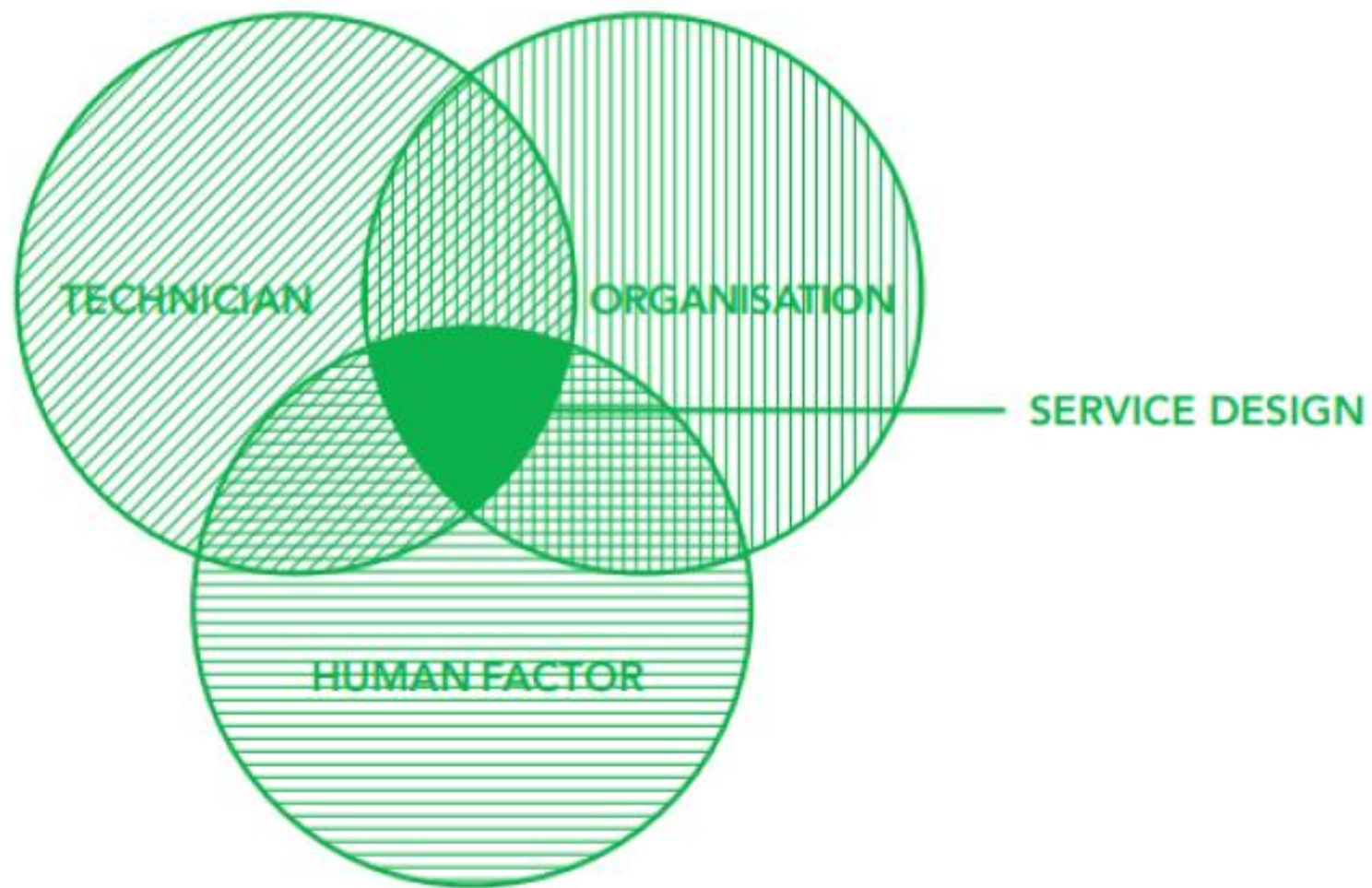

PHASE 1 EXPLORATION : การศึกษาค้นคว้าและเก็บข้อมูลเชิงลึกที่จะทำให้สามารถระบุถึง “ความต้องการที่แท้จริง” ของผู้บริโภค ซึ่งนำไปสู่การหาช่องว่างหรือโอกาสใหม่ๆที่เหมาะสมที่สุดได้

PHASE 2 CREATION : การสร้างแนวคิดงานบริการ คือ การนำผลวิจัยที่ได้จากขั้นตอนแรกมาออกแบบแนวคิดงานบริการ

PHASE 3 REFLECTION & IMPLEMENTATION : การนำแนวคิดไปทดสอบและปฏิบัติจริง นำแนวคิดเกี่ยวกับการบริการมาสร้างแบบจำลองเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ (PROTOTYPE) และทดสอบการทำงานของระบบการบริการเพื่อสร้างความสะดวกและความพึงพอใจให้เกิดขึ้นสูงสุด

จุดร่วมของงานออกแบบบริการ

ยกระดับองค์กรมาตรฐาน

ความสำคัญของมาตรฐาน IT Service Management

มาตรฐาน IT Service Management เป็นกรอบการทำงานที่ช่วยให้องค์กรสามารถบริหารจัดการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดความซับซ้อนของระบบ เพิ่มความน่าเชื่อถือ และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้งาน

ประโยชน์ของการนำมาตรฐาน IT Service Management มาใช้ในองค์กร

ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของ IT Service

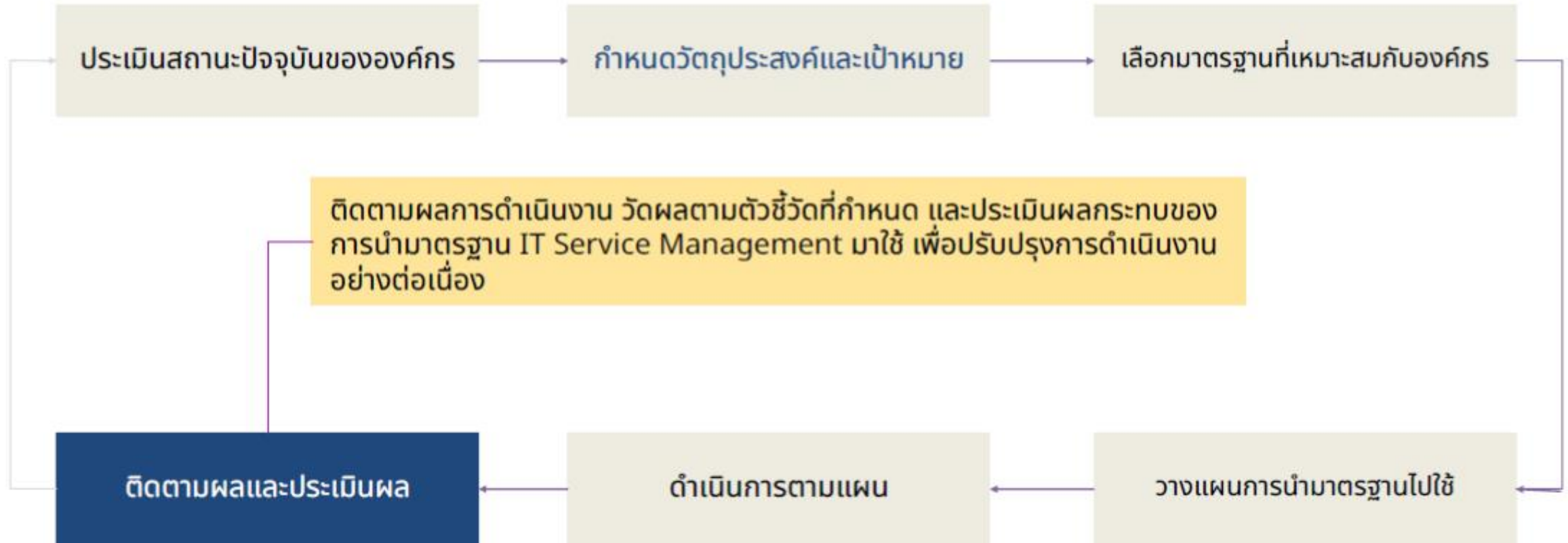
ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

เพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ

ขั้นตอนการนำมาตรฐาน IT Service Management มาใช้ในองค์กร

มาตรฐาน ITIL

ITIL (Information Technology Infrastructure Library)

เป็นกรอบการทำงานที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการบริหารจัดการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดการบริการ IT ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ทางธุรกิจ ITIL ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) สำหรับกิจกรรมต่างๆ ของ IT เช่น การจัดการบริการ IT และการจัดการสินทรัพย์ IT มาตรฐาน ITIL เริ่มต้นพัฒนาขึ้นในช่วงปี 1980 โดยหน่วยงาน Central Computer and Telecommunications Agency (CCTA) ของรัฐบาลอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานแนวทางปฏิบัติในการจัดการ IT และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันสมัยกับสภาพแวดล้อมทาง IT ในปัจจุบัน

หลักการสำคัญของ ITIL 4

---

1 Focus on value

มุ่งเน้นคุณค่า

2 Start where you are

เริ่มต้นจากจุดที่คุณอยู่

3 Progress iteratively with feedback

ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องด้วยการตอบรับ

4 Collaborate and promote visibility

ร่วมมือและส่งเสริมการมองเห็น

5 Think and work holistically

คิดและทำงานแบบองค์รวม

6 Keep it simple and practical

ทำให้เรียบง่ายและใช้งานได้จริง

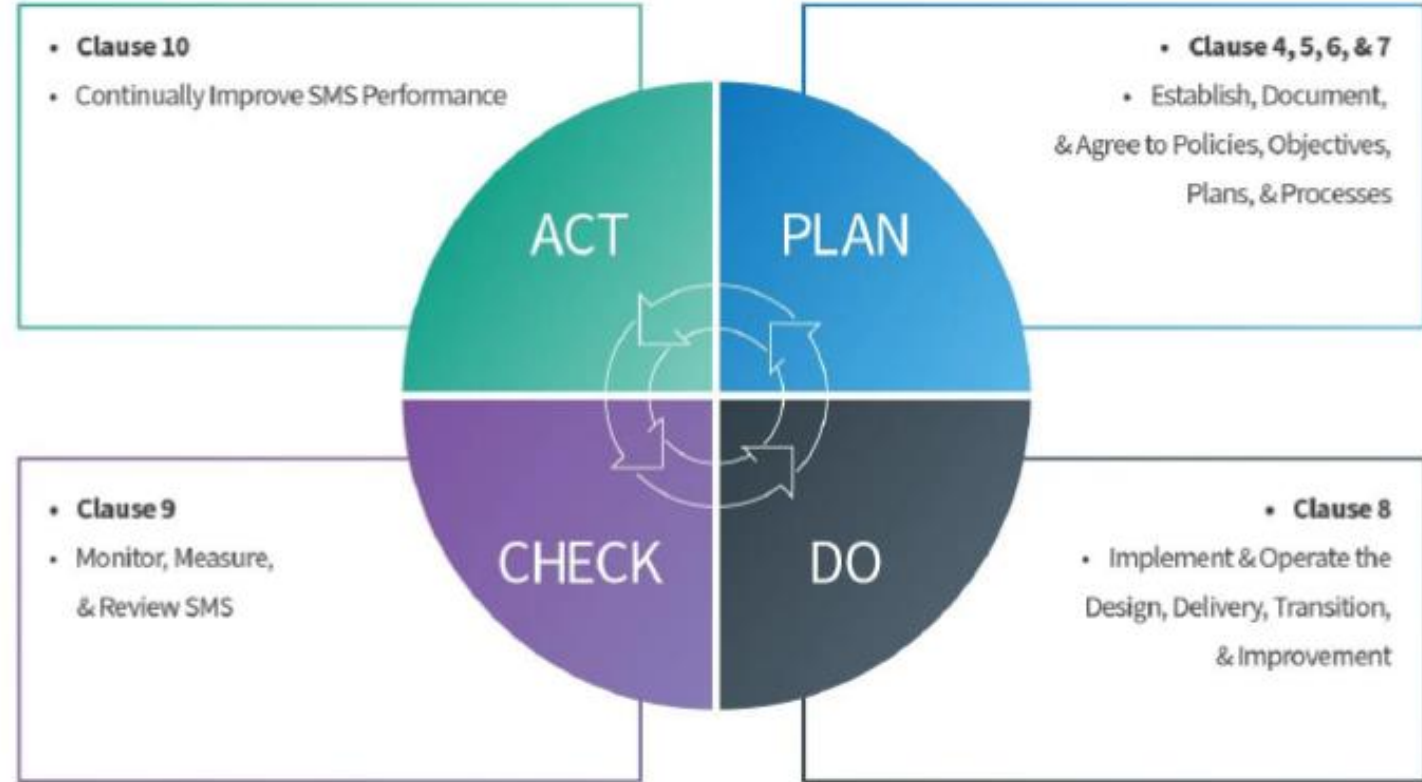
7 Optimize and automate

ปรับแต่งและทำให้เป็นอัตโนมัติ

มาตรฐาน ISO 20000

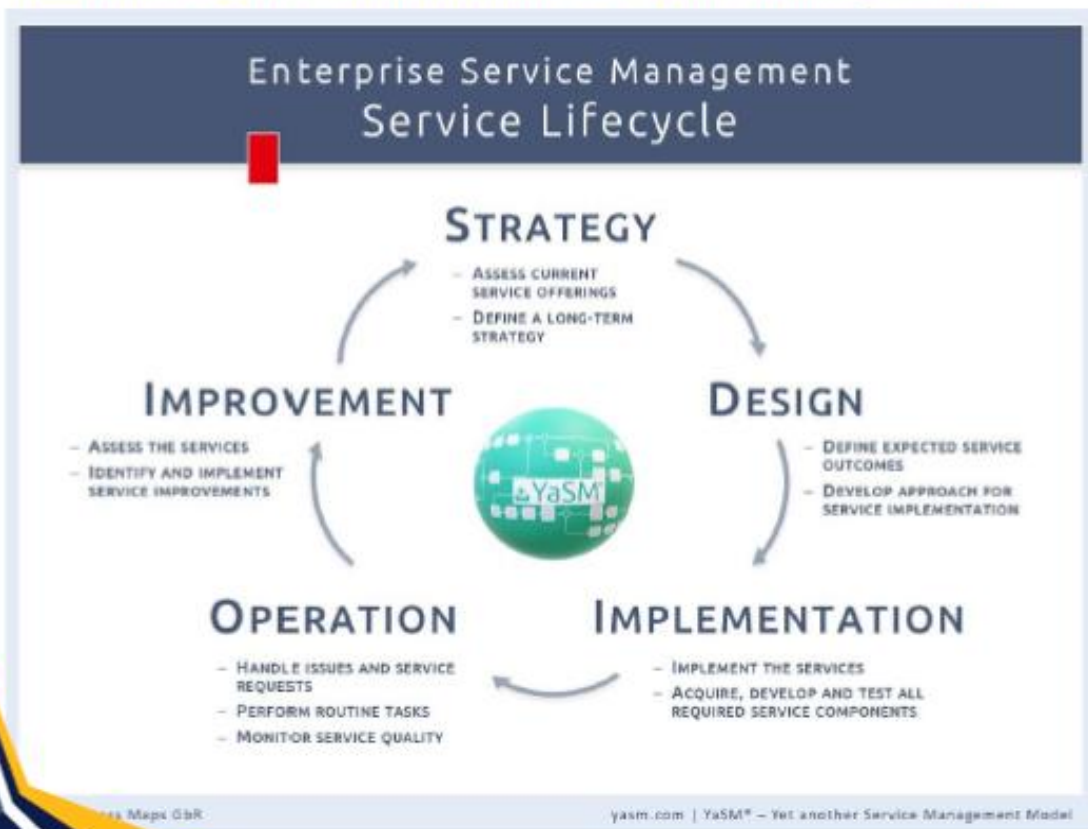
ISO/IEC 20000 เป็นมาตรฐานสากลสำหรับการบริหารจัดการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Service Management)

ได้รับการพัฒนาขึ้นในปี 2005 โดย ISO/IEC JTC1/SC7 และมีการปรับปรุงในปี 2011 และ 2018 โดยมีพื้นฐานมาจาก BS 15000 มาตรฐานนี้กำหนดข้อกำหนด แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เกณฑ์มาตรฐาน และคำแนะนำสำหรับการวางแผน ออกแบบ นำไปใช้ บำรุงรักษา และปรับปรุงระบบการจัดการบริการ (SMS) อย่างต่อเนื่อง

นวัตกรรมดิจิทัล

แนวโน้มของนวัตกรรมดิจิทัลในด้าน IT Service Management

การจัดการบริการสำหรับองค์กร (Enterprise Service Management: ESM)

ESM ขยายแนวทางปฏิบัติของ ITSM ไปยังทุกแผนกภายในองค์กร โดยนำแนวทางปฏิบัติและเทคโนโลยีของ ITSM ไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานอื่นๆ เช่น HR การเงิน กฎหมาย และการตลาด เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน และประสบการณ์ของพนักงาน

กระบวนการการประเมินคุณภาพและปรับปรุงการให้บริการเทคโนโลยี ดิจิทัลในองค์กร

การสร้างระบบการประเมินและพัฒนาบริการเทคโนโลยีดิจิทัลภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยจะครอบคลุมทั้งกระบวนการประเมินคุณภาพบริการที่มีอยู่ การระบุจุดแข็งจุดอ่อน และการวางแผนพัฒนาทักษะของบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

ทำไมองค์กรต้องประเมินและปรับปรุงบริการดิจิทัล?

- ป้องกันระบบ IT ทำงานช้า
- เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน
- ลดความเสี่ยงจากภัยไซเบอร์
- ปรับปรุงประสบการณ์ของผู้ใช้ (UX)

แนวคิดและหลักการของ การให้บริการภาครัฐแบบดิจิทัล

การให้บริการภาครัฐแบบดิจิทัลหมายถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีหลักการที่สำคัญได้แก่:

❖ การเข้าถึงข้อมูล :

- ❖ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการได้อย่างรวดเร็วและสะดวก

❖ การส่งเสริมความโปร่งใส :

- ❖ การเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

❖ การใช้เทคโนโลยี :

- ❖ การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานรัฐ

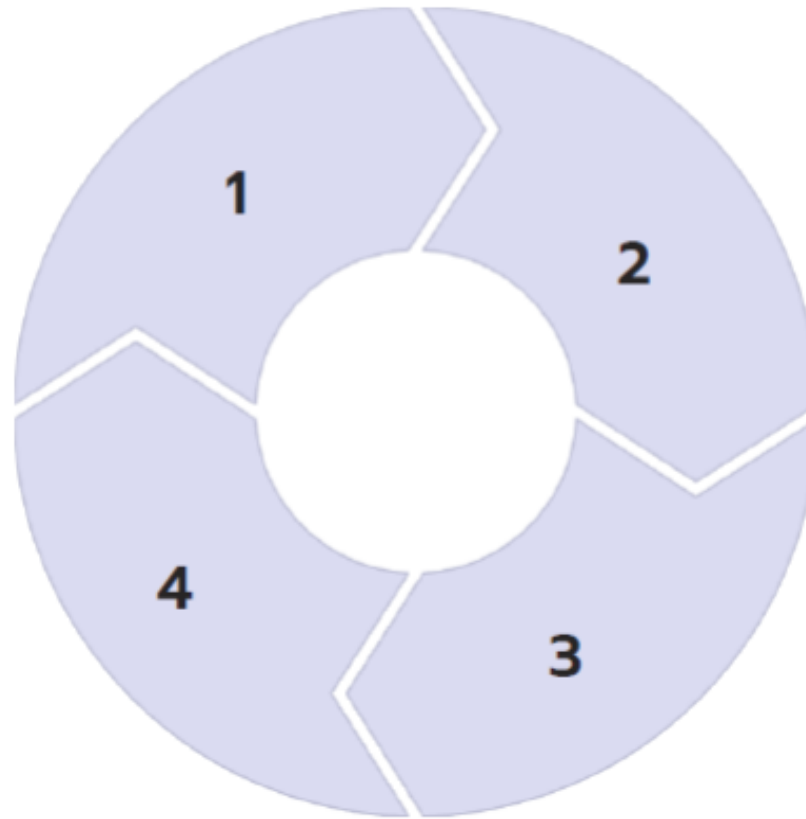
ความสำคัญของการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพ

เพิ่มประสิทธิภาพองค์กร

บริการ IT ที่มีคุณภาพช่วยให้พนักงานทำงานได้อย่างราบรื่น ลดเวลาที่สูญเสียไปกับปัญหาทางเทคนิค

สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

องค์กรที่มีระบบ IT ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้รวดเร็วกว่า

สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า

ลูกค้าได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการใช้บริการที่รวดเร็ว เสิร์ช และตอบสนองความต้องการได้ตรงจุด

ลดต้นทุนระยะยาว

การลงทุนในบริการ IT ที่มีคุณภาพช่วยลดค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาและการหยุดชะงักของธุรกิจ

องค์ประกอบของบริการ IT ที่มีคุณภาพ

องค์ประกอบเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้บริการ IT มีคุณภาพ โดยเริ่มจากความพร้อมใช้งานเป็นฐานราก ตามด้วยความเสถียร ความปลอดภัย ประสิทธิภาพ และสุดท้ายคือการสนับสนุนลูกค้าที่ดี ทั้งหมดนี้ต้องทำงานประสานกันเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับผู้ใช้

ความพร้อมใช้งาน

ระบบพร้อมให้บริการเสมอ

ความเสถียร

ระบบทำงานต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก

ความปลอดภัย

ป้องกันข้อมูลรั่วไหล

ประสิทธิภาพ

ทำงานได้รวดเร็ว

การสนับสนุน

มีทีมงานคอยช่วยเหลือบริการ IT ที่มีคุณภาพช่วยเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรและความพึงพอใจของผู้ใช้

บทบาทของผู้ให้บริการดิจิทัลในองค์กร

Product Manager

กำหนดทิศทางและกลยุทธ์ของบริการดิจิทัล วางแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และประสานงานระหว่างทีมต่างๆ เพื่อให้บริการตอบโจทย์ความต้องการของตลาดและองค์กร

IT Support & Service Desk

จัดการและแก้ไขปัญหาการใช้งานที่ผู้ใช้พบเจอ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้การใช้บริการเป็นไปอย่างราบรื่น

UX/UI Designer

ออกแบบประสบการณ์ผู้ใช้และส่วนติดต่อกับผู้ใช้ให้ใช้งานง่าย สวยงาม และมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงพฤติกรรมและความต้องการของผู้ใช้เป็นหลัก

Software Developer

พัฒนาระบบและซอฟต์แวร์ตามข้อกำหนด ดูแลโค้ดและโครงสร้างทางเทคนิค รวมถึงการทดสอบและแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ในระบบ

Service Level Agreement (SLA) คืออะไร ?

Service Level Agreement (SLA) คือข้อตกลงระดับการให้บริการระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการที่ระบุถึงมาตรฐานของบริการที่ผู้ใช้จะได้รับ เป็นเอกสารที่กำหนดความคาดหวังและความรับผิดชอบของทั้งสองฝ่ายอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับระดับคุณภาพของบริการ

1. กำหนดคุณภาพ
2. กำหนดประสิทธิภาพ
3. กำหนดมาตรฐาน และ
4. กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบ

SLA Contracts

- This your as this contract to you uling when a SLA busines of amercation offers less, get of unlipite and wellin in and leceded.
- Contrraties on to this vider l...
ave clated in the ein...
what lig to...

เป้าหมายระดับการให้บริการ (ความคาดหวังบริการ)

เป้าหมายระดับบริการ (Service Level Objectives – SLOs)

SLOs เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของข้อตกลงการให้บริการ โดยทำหน้าที่เป็นเป้าหมายด้านประสิทธิภาพที่เฉพาะเจาะจงซึ่งผู้ให้บริการตกลงว่าจะจัดส่งให้ เป้าหมายเหล่านี้มักเป็นค่าที่สามารถวัดได้และบรรลุผลได้จริง ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจนในการประเมินคุณภาพของบริการ

การกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพ (KPIs) ใน SLA

KPI ที่สำคัญมีบทบาทสำคัญในการวัดความสำเร็จของข้อตกลงระดับบริการ (SLA) ตัวชี้วัดที่สำคัญเหล่านี้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น ความพร้อมใช้งาน เวลาในการตอบสนอง และเวลาในการแก้ไขปัญหา ซึ่งให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีค่าเกี่ยวกับคุณภาพและประสิทธิภาพของการให้บริการ

เมื่อเลือก KPI จำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้แน่ใจว่าตัวชี้วัดที่เลือกนั้นมีส่วนโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ข้อตกลงระดับการให้บริการ (SLA) และบทลงโทษ

SLA คือข้อตกลงที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความไว้วางใจ

บทลงโทษใน SLA มีไว้เพื่อสร้างความรับผิดชอบ รับประกันคุณภาพบริการ และคุ้มครองสิทธิของลูกค้า

บทลงโทษมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจและความสำคัญของบริการนั้นๆ

ความสัมพันธ์ระหว่าง SLA – SLOs – KPIs และบทลงโทษ (Penalty)

SLA: ข้อตกลงภาพรวมที่กำหนดเงื่อนไขการให้บริการระหว่างผู้ให้บริการและลูกค้า

SLOs: เป้าหมายเชิงปริมาณที่อยู่ภายใต้ SLA เช่น uptime $\geq 99.9\%$

KPIs: ตัวชี้วัดผลลัพธ์จริงที่ใช้เปรียบเทียบกับ SLO เช่น uptime จริง = 99.2%

Penalty: บทลงโทษที่ถูกนำมาใช้เมื่อ KPI ต่ำกว่า SLO และถือว่าละเมิด SLA

ผลที่ได้รับจากการฝึกอบรม

1. พัฒนาคุณภาพการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ลดเวลาในการตอบสนองและแก้ไขปัญหาของผู้ใช้งาน เพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
2. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากร IT ลดต้นทุนและความสูญเสียจากระบบที่ไม่มีประสิทธิภาพ มีการจัดลำดับความสำคัญและจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม
3. สร้างมาตรฐานและความโปร่งใสในกระบวนการทำงาน ระบบบริการมีความโปร่งใส ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลได้อย่างเป็นระบบ
4. รองรับการเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของกรมทรัพยากรธรณี สามารถปรับตัวและพัฒนา IT Services ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของระบบดิจิทัลภาครัฐ
5. ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างทีม IT และหน่วยงานอื่น ๆ